

Bestuursdienst

Afdeling **Concern Financiën**
Onderwerp **Voortgangsrapportage 2011-III**

Bezoekadres
Waagstraat 1

Postadres
Postbus 20001
9700 PB Groningen

E-mailadres
chris blaauw@groningen.nl

Website
www.groningen.nl

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon (050) 367 76 85 Bijlage(n) 2

Ons kenmerk BD 11.2835944

Datum **2 1 DEC 2011** Uw brief van -

Uw kenmerk -

Geachte heer, mevrouw,

In deze derde Voortgangsrapportage informeren wij u over de prognose van het resultaat 2011. Wij geven een toelichting op het verwachte financiële resultaat en we gaan in op de vrije besteedbaarheid van het verwachte resultaat.

Daarnaast gaan wij in op de ontwikkeling van de externe inhuur in 2011, zoals afgesproken met uw raad. Over de voortgang van beleid bent u middels presentaties bij VGR II geïnformeerd, wij komen hier bij de rekening 2011 op terug. In deze brief gaan wij nader in op het resultaat per categorie (concern-dienst- en bijzonder resultaat). In bijlage 1 hebben wij een overzicht opgenomen met het verwachte resultaat per programma. Daarnaast hebben wij de relevante Bedrijfsvoeringsonderdelen bij VGR 2011-III in bijlage 2 opgenomen.

Resultaat

Het verwachte resultaat over 2011 bedraagt 2,7 miljoen euro en kan als volgt worden gespecificeerd:

VGR 2011-III	resultaat
Concernresultaat	23,5
Dienstresultaat	2,7
- waarvan regulier dienstresultaat	2,8
- waarvan t g v / t l v concern	-0,1
Bijzonder resultaat	-23,5
Totaal resultaat	2,7

2873979

De prognose van het resultaat is ten opzichte van VGR II met 3,3 miljoen euro naar beneden bijgesteld. De afwijking wordt met name veroorzaakt door te nemen verliezen op Europapark (12 miljoen), afwaardering Circusgarage (5,4 miljoen), vrijval Langmanmaatregelen (5 miljoen), hoger dienstresultaat RO/EZ (2,4), resultaat BTW compensatiefonds (3,1 miljoen) en overige resultaten, per saldo 3,6 miljoen euro voordelig. In het vervolg van de brief gaan wij nader in op de specificatie van de resultaten.

Besteedbaar resultaat

Het verwachte besteedbaar resultaat is ten opzichte van de tweede Voortgangsrapportage met 4,5 miljoen euro toegenomen en bedraagt over 2011 6,1 miljoen euro. Het besteedbaar resultaat is dat deel van het resultaat dat beschikbaar is voor integrale afweging.

De bepaling van het besteedbare resultaat over 2011 kan als volgt worden weergegeven:

VGR 2011-III	
Totaal resultaat	2,7
correcties	
Verrekening via reserves	-7,0
Tussentijdse resultaatbestemming	-2,0
Langmangelden (ingezet bij begroting 2012)	-5,0
Europapark (oplossen via Grex en begroting 2012)	12,0
Circusgarage (oplossing in begroting 2012)	5,4
Besteedbaar resultaat	6,1

Om tot het besteedbaar resultaat te komen moeten we een aantal correcties aanbrengen op het totale resultaat van 2,7 miljoen euro.

Bij de bestemming van het resultaat over 2011 zullen we bij de gemeenterekening 2011 voorstellen een aantal resultaten te verrekenen met daarvoor ingestelde reserves. In totaal gaat het om 7 miljoen euro. Daarnaast stellen we bij de tussentijdse resultaatbestemming voor om 2 miljoen euro beschikbaar te houden voor het beoogde doel (WMO "Schots en Scheef" en Actieplan Jeugdwerkloosheid). Deze resultaten zijn daarom niet vrij besteedbaar.

Het resultaat op de Langmangelden is in de begroting 2012 al ingezet. Dit resultaat maakt daarom geen deel uit van het besteedbaar resultaat 2011.

Wij hebben, vooruitlopend op de herziening van de grondexploitatie Europapark begin 2012 een verwacht verlies van 12 miljoen euro. In de begroting 2012 is hiervoor 6 miljoen euro beschikbaar gesteld. Daarmee resteert een knelpunt van 6 miljoen euro. In principe dient dit te worden opgelost binnen de grondexploitatie Europapark en/of de reserve grondzaken. Wanneer dit niet mogelijk is, komt het resterende nadeel van 6 miljoen euro

ten laste van de algemene middelen. Het gevolg daarvan is dan, dat het besteedbaar resultaat 2011 0,1 miljoen euro is.

Voor het afboeken van de Circusgarage is 5,4 miljoen euro beschikbaar gesteld in de begroting 2012.

Zowel het nadeel bij Europapark als Circusgarage gaat dus niet ten laste van het besteedbare resultaat over 2011.

Rekening houdend met de bovenstaande correcties resteert een besteedbaar resultaat van 6,1 miljoen euro.

Risico's in de prognose

Het maken van prognoses gaat gepaard met onzekerheden. De belangrijkste risico's in de prognose van het resultaat 2011 doen zich op de volgende gebieden voor.

- Het verwachte resultaat bouwleges kent een bandbreedte van 500 duizend euro.
- Het niet bereiken van een akkoord tussen werkgevers en werknemers over de CAO in 2011 kan tot een incidenteel voordeel van 560 duizend euro leiden in 2011.
- Begin 2012 vinden de herzieningen plaats van de grondexploitaties Meerstad, Oosterhamriktracé, Europapark en Station Europapark en Damsterdiep plaats. Deze herzieningen kunnen nog invloed hebben op het resultaat 2011 in de rekening.

Specificatie van de resultaten

Het verwachte resultaat van 4,1 miljoen euro, uitgewerkt in resultaatcategorieën wordt als volgt gespecificeerd.

Concernresultaat	VGR 2011-III
1 Algemene uitkering Rijk	7,2
2 Langmangelden	5,0
3 BCF	3,1
4 Afrekening BDU SIV	3,0
5 Vrijval extra beleid	1,8
6 Uitkering college sanering zorginstellingen	1,4
7 Logiesbelasting	0,4
8 Rente	0,4
9 Overige concernresultaten	1,2
Subtotaal concernresultaat	23,5

Dienstresultaat	VGR 2011-III
10 SOZawe	-6,2
11 Iederz	-1,1
12 RO/EZ	9,8
13 Overige diensten	0,2
Subtotaal dienstresultaat	2,7

Bijzonder resultaat	VGR 2011-III
14 Parkeren	-8,5
15 Grondzaken	-13,8
16 Bouwleges	-0,5
17 Afvalstoffenheffing	0,5
18 Wet Kinderopvang	-0,4
19 AIM / ACG	-0,2
20 WGA	0,3
21 Bijzondere bijstand	-0,2
22 Wmo	-1,6
23 Wmo Schots en Scheef	0,7
24 Overig	0,2
Subtotaal bijzonder resultaat	-23,5

Totaal resultaat	2,7
-------------------------	------------

Toelichting van de resultaten

Concernresultaat:

1. Algemene uitkering Rijk

V 7,2 miljoen euro

De landelijke en plaatselijke ontwikkelingen zijn geactualiseerd ten opzichte van de begroting. Op basis van actuele informatie vanuit onder andere het CBS en de Waarderingskamer zijn de parameters van een groot aantal verdeelmaatstaven geactualiseerd. De stad is in de afgelopen periode sneller gegroeid dan verwacht in de begroting 2011. Dat leidt er toe dat we per saldo een hogere uitkering verwachten van 5,7 miljoen euro in 2011. Daarnaast hebben we van het Rijk middelen ontvangen voor een experiment ter bevordering van arbeidsinschakeling van alleenstaande ouders. De kosten van deelname aan dit experiment zijn lager dan verwacht en worden ondergebracht in het Participatiebudget en het Inkomensbudget. De rijksbijdrage van 500 duizend euro kan hierdoor vrijvallen in de algemene middelen.

Tenslotte hebben we een inschatting gemaakt van de uitkomsten van de decembercirculaire 2011. We verwachten op basis hiervan een positieve afrekening over de jaren 2009 en 2010 van 1,0 miljoen euro.

2. Langmangelden

V 5,0 miljoen euro

In september is de evaluatie Doorstromingsmaatregelen Zuidelijke Ringweg fase 1 aan uw raad aangeboden. Wij verwachten dit met Langmangelden gefinancierde project in 2012 na te calculeren. Bij de bepaling van dit tussentijdse resultaat zijn wij uitgegaan van het voorzichtigheidsbeginsel bij het bepalen van de lasten en van het realisatiebeginsel bij het vaststellen van de vrijval. Daarvan uitgaand verwachten wij in 2011 een vrijval van 5 miljoen euro. In de najaarsbrief/begroting 2012 hebben wij al melding gemaakt deze verwachte vrijval en deze betrokken bij de begroting 2012.

3. Btw Compensatiefonds

V 3,1 miljoen euro

Het verwachte resultaat van het BTW Compensatiefonds (BCF) is 3,1 miljoen euro voordelig. Dit resultaat bestaat uit twee delen. Het eerste deel is een voordeel van 1 miljoen euro uit de afwikkeling van het onderzoek door de Belastingdienst over de jaren 2003-2010. Uw raad is hierover op 10 november jl. per brief geïnformeerd.

Het tweede onderdeel, een voordeel van 2,1 miljoen euro bestaat uit BCF componenten uit onder andere het Participatiebudget en het rioleringsbudget. Deze componenten zijn in eerdere jaren, lopende het jaar, via een begrotingswijziging, met de BCF egalisereserve verrekend. Gezien de recente afrekening verwachten wij dat een dergelijke omvang van de bestemmingsreserve BCF niet nodig zal zijn.

4. Afrekening BDU SIV **V 3,0 miljoen euro**

In april 2011 hebben wij de “Vaststellingsbeschikking brede doeluitkering Sociaal, Integratie en Veiligheid (BDU-SIV); Grote Stedenbeleid 2005-2009” ontvangen. De beschikking betekent voor de gemeente Groningen een incidentele meevaller van 3 miljoen euro. Dit resultaat valt vrij aangezien er geen sprake is van een bestedingsverplichting van deze middelen.

5. Vrijval Extra Beleid **V 1,8 miljoen euro**

De verwachte vrijval op extra beleid betreft incidentele vrijval van structurele middelen en bedraagt 600 duizend euro. Deze vrijval bestaat uit kapitaallasten op concerninvesteringen, met name investeringsbijdrage programma Fysiek. Door overschrijding van de jaargrens bij de uitvoering van projecten in het kader van de organisatie ontwikkeling en de bestuurlijke dienstverlening valt in 2011 een bedrag van 500 duizend euro vrij. Tenslotte is er incidentele vrijval van 300 duizend euro vanwege dekking voor structurele lasten nieuwbouw Sozawe. Het overige voordeel van 400 duizend euro wordt veroorzaakt door enkele kleinere afwijkingen.

6. Uitkering College Sanering Zorginstellingen **V 1,4 miljoen euro**

Per 1 januari 2006 heeft de overdracht plaatsgevonden van de gemeentelijke ambulancedienst naar de regionale ambulancevoorziening Groningen (Ambulance Zorg Groningen). Sinds deze overdracht zijn wij met het College Sanering Zorginstellingen in gesprek geweest over de vergoeding van de negatieve reserve aanvaardbare kosten die per 1 januari 2006 is opgebouwd en over de vergoeding van saneringskosten die na 2006 in het kader van de overdracht zijn gemaakt. Omdat de vergoeding van de gemaakte kosten onzeker was hebben wij daar een voorziening voor getroffen.

Van het College Sanering Zorginstellingen hebben wij recent een beschikking ontvangen met betrekking tot de door ons ingediende declaratie. In deze beschikking worden de gemaakte kosten grotendeels vergoed, hierdoor kan de getroffen voorziening vrijvallen. Het verwachte voordeel bedraagt 1,4 miljoen euro. Na deze beschikking kan de afwikkeling van kosten van het FLO overgangsrecht worden gestart. Het College Sanering Zorginstellingen ondersteunt deze afwikkeling die wordt uitgevoerd door de Nederlandse Zorgautoriteit (NZA). Op dit moment wordt onze declaratie voor de NZA aan een accountantscontrole onderworpen. Bij de jaarrekening 2011 hopen wij meer zicht te hebben op de mate waarin onze declaratie door de NZA wordt gehonoreerd. Dan kunnen wij ook aangeven of en in hoeverre deze afwikkeling voor de

gemeente Groningen tot aanvullende nadelen leidt, die in de jaarrekening 2011 verwerkt moeten worden.

7. Logiesbelasting *V 0,4 miljoen euro*
In 2011 wordt de logiesbelasting over het jaar 2010 geïnd. De afwikkeling van 2010 zorgt voor een incidenteel voordeel van 400 duizend euro. Dit wordt met name veroorzaakt door een toename van het aantal overnachtingen. De verwachte meeropbrengst is met ingang van 2011 vrij besteedbaar.

8. Rente *V 0,4 miljoen euro*
Door voordelen op de lange vermogenspositie ten opzichte van de kapitaalverstrekking, de korte mismatch financiering ontstaat een verwacht rentevoordeel van 500 duizend euro. Hierin is rekening gehouden met de inzet van 1,1 miljoen euro voor de invoering van DaFinci (raadsbesluit van 27 april 2011). Daarnaast is er een negatief renteresultaat in de exploitatie van 100 duizend euro.

9. Overige concernresultaten *V 1,2 miljoen euro*
Het verwachte voordeel is het saldo van voor- en nadelen. De belangrijkste worden hier toegelicht. Zoals eerder gemeld in voortgangsrapportage I en II is in de meerjarenbegroting 2008-2011 de invulling van de bezuinigingsmaatregel 'verlagen budget incidenteel beleid' uit het bezuinigingspakket 2007-2010 niet correct verwerkt. Dit leidt tot een nadeel van 1 miljoen euro. In het meerjarenbeeld 2012-2015 is dit gecorrigeerd. De dividenduitkering, op basis van de winst van de BNG, over 2010 is 300 duizend euro hoger dan begroot. Door het afstoten van panden die functioneel niet passen bij de kernactiviteiten van de gemeente is gemeentelijk onroerend goed verkocht. Het voordeel bedraagt 400 duizend euro incidenteel. Vanwege vrijval van de stelpost Areaaluitbreidingen verwachten we een voordeel van 400 duizend euro. Op onderwijshuisvesting vallen kapitaallasten vrij. Deze vrijval wordt met name veroorzaakt door afwaardering van de school in Gravenburg, daarnaast is de onttrekking aan reserves in de begroting hoger ingeschat dan nu benodigd, dit komt door vertraagde projecten, wij verwachten in 2011 een voordeel van 400 duizend euro. De overige 700 duizend euro voordeel wordt veroorzaakt door diverse kleinere afwijkingen.

Dienstresultaat:

10. Sozawe, *N 6,2 miljoen euro*

Wij verwachten een nadelig dienstresultaat Sozawe van 6,2 miljoen euro. Dit wordt veroorzaakt door een nadeel op de BUIG en Bbz van 7,4 miljoen euro, een voordelig resultaat Actieplan Jeugdwerkloosheid van 1,3 miljoen euro en overige kleinere afwijkingen, per saldo 100 duizend euro nadelig.

Het resultaat Actieplan Jeugdwerkloosheid loopt door in 2012. Voor een deel van deze vrijval hebben wij u een voorstel tot tussentijdse resultaatsbestemming voorgelegd.

Het nadeel van 7,4 euro op de BUIG en Bbz wordt veroorzaakt doordat het Rijksbudget is verlaagd en we, ten opzichte van de actuele begroting, geconfronteerd worden met hogere lasten voor bijstandsuitkeringen. Hieronder volgt een toelichting van de belangrijkste componenten:

Lager budget, nadeel 1,9 miljoen euro.

In oktober 2011 heeft het ministerie van SZW het definitieve budget 2011 bekend gemaakt. Hierin zijn kortingen doorgevoerd met als gevolg dat de gemeente Groningen 1,9 miljoen euro minder budget ontvangt in 2011. Deze budgetverlaging is met name op de IOAW, Bbz starters en WWIK van toepassing.

Hogere uitgaven WWB inclusief WIJ, nadeel 3,7 miljoen euro

In het eerste halfjaar bedraagt de toename van het aantal WWB-klienten bijna 300. Inmiddels zijn de eerste voorzichtige tekenen van herstel zichtbaar en is het aantal klienten in het derde kwartaal gedaald. Hierdoor bedraagt de toename over de eerste 9 maanden 191 klienten. Hiermee wijkt Groningen niet af van het landelijke beeld. Op basis van ervaringscijfers verwachten we in de laatste maanden van het jaar een lichte stijging en verwachten hierdoor eind 2011 uit te komen op een toename van 250 klienten; 150 meer dan begroot. Omdat de klantontwikkeling in het eerste halfjaar fors is geweest zal de toename van het gemiddeld aantal klienten hoger uitvallen. Hierdoor ontstaat een nadeel ten opzichte van de begroting van 1,2 miljoen euro.

Daarnaast verwachten we dat de gemiddelde uitkering in 2011 hoger is dan begroot. De hogere gemiddelde uitkering zorgt voor een nadelige afwijking van 2,1 miljoen euro. In de afgelopen jaren is de oninbaarheid van WWB-vorderingen toegenomen. De oorzaak is de verslechterde economische situatie. Wij verwachten in 2011 een nadeel ten opzichte van de begroting van 450 duizend euro.

Hogere uitgaven overige inkomensvoorzieningen, nadeel 1,8 miljoen euro

De toename van het aantal IOAW klanten zorgt voor een lastenstijging van 370 duizend euro. Door de duurverkorting van de WW en de eerdere afschaffing van de vervolgitkering WW stromen mensen eerder door van de WW naar IOAW.

Daarnaast zien we dat een steeds groter aantal WWB klanten gebruik maakt van de mogelijkheid om zich voor te bereiden op het zelfstandige ondernemerschap. Omdat het lastiger is voor WWB klanten om een baan in loondienst te vinden, maken meer WWB-ers de keuze om voor zichzelf te beginnen. Omdat in de actuele begroting nog géén rekening was gehouden met deze forse stijging ontstaat een nadeel van 1,8 miljoen euro.

Daarnaast verwachten we op de Bbz voor gevestigde zelfstandigen 0,3 miljoen euro voordeel te realiseren omdat het aantal gevestigde zelfstandigen dat een beroep doet op de Bbz lager uitvalt dan in de begroting was voorzien.

11. Iederz

N 1,1 miljoen euro

Het verwachte resultaat bestaat uit een nadeel van 600 duizend euro in de uitvoering en 500 duizend euro nadelig subsidieresultaat ten opzichte van de begroting 2011.

Uitvoering, nadeel 600 duizend euro

De bedrijfsinkomsten bij iederz lopen achter bij de begroting. We verwachten een nadeel van 1,8 miljoen euro als gevolg van teruglopende opdrachten bij Businesspost en iederz Groen, 1,2 miljoen nadeel. Achterblijvende trajecten, 200 duizend nadeel, minder detacheringen, 100 duizend euro nadeel, daling subsidie begeleid werken, 100 duizend euro nadeel en overige effecten, per saldo een nadeel van 200 duizend euro. Dit nadeel wordt deels gecompenseerd door lagere bedrijfslasten van 1,2 miljoen euro als gevolg van de ingezette interne bezuinigingsoperatie.

Subsidie, nadeel 500 duizend euro

Dit wordt veroorzaakt doordat de rijkssubsidie naar verwachting 1,3 miljoen euro lager is dan bij het opstellen van de begroting werd voorzien. De belangrijkste reden hiervoor is dat de gevolgen van het nieuwe regeringsbeleid slechter uitpakken dan wij bij het opstellen van de begroting konden voorzien. Voordeel van 900 duizend euro op Swlonen, vooral door grotere doorstroming naar begeleid werken. We ontvangen daarnaast 100 duizend euro meer bijdrage van de buitengemeenten.

12. RO/EZ

V 9,8 miljoen euro

In 2011 valt een bedrag van 10 miljoen euro aan middelen voor interstedelijke vernieuwing (ISV) vrij. De kaders voor ISV zijn door uw raad vastgelegd in het Meerjaren Ontwikkelingsprogramma ISV-III. Voor de ISV I, II en III middelen zijn inmiddels meerjarenverplichtingen aangegaan die in de komende jaren tot besteding zullen leiden. De vrijval zal naar verwachting in 2012-2014 worden besteed. Bij de rekening 2011 zullen wij hierop terugkomen door middel van een bestemmingsvoorstel. Dit wordt onder andere ingezet voor de gebiedsontwikkeling Oosterhamriktracé, wijkvernieuwing Selwerd en Stadsdelen. Het overige dienstnadeel van 200 duizend euro ontstaat door enkele kleinere afwijkingen.

13. Overige dienstresultaten

V 0,2 miljoen euro

Overige Dienstresultaten	VGR 2011-III
DIA	-0,3
HVD	-0,3
Milieudienst	0,5
OCSW	0,3
Totaal	0,2

De overige dienstresultaten bestaan met name uit een incidenteel voordeel van 300 duizend euro vanwege de grensstrookcorrectie op het budget Maatschappelijke opvang per 2012. Zoals in de vorige voortgangsrapportage gemeld valt deze correctie, een terugbetaling per 2012, in 2011 incidenteel vrij.

Door lagere bezoekersaantallen van sportaccommodaties verwachten wij een nadeel van 250 duizend euro. De voornaamste reden hiervan is de slechte zomer voor “de Papiermolen” en de winter met meer natuurijs dan normaal voor “Kardinge”.

Het dienstresultaat bij de Milieudienst ontstaat met name door vrijval van 800 duizend euro door vertraging bij het project “Grondig”. De aanbesteding van het project “Grondig” maakt onderdeel uit van de algemene aanbesteding bodemdiensten in het najaar van 2011, uitvoering start daarom in 2012. In de tussentijdse resultaatbestemming stellen wij voor deze middelen in 2012 in te zetten voor dit project.

Aanloopverliezen bij de vorming van de afdeling Stadstoezicht bedragen in 2011 naar verwachting 400 duizend euro. De overige dienstresultaten bestaan uit kleinere afwijkingen.

Bijzonder resultaat:

14. Parkeren

N 8,5 miljoen euro

Het verwachte nadeel van 8,5 miljoen euro bestaat uit een correctie op de boekwaarde en een exploitatieresultaat.

Afboeking Circusgarage, nadeel 5,4 miljoen euro

In de begroting 2012/najaarsnota is vanwege verliesgevende exploitatie besloten tot afwaardering van de Circusgarage met 5,4 miljoen euro. In de begroting 2012 zijn middelen ingezet voor deze afboeking.

Exploitatieresultaat, nadeel 3,1 miljoen euro

In de exploitatie van de parkeergarages verwachten wij een nadeel van 1,1 miljoen euro. Dit wordt veroorzaakt door 1,6 miljoen euro lagere opbrengsten en lagere exploitatielasten van 500 duizend euro als gevolg van latere oplevering van de Damsterdiepgarage

Daarnaast is er een nadeel op straatparkeren van in totaal 900 duizend euro. In de begroting van 2011 zijn wij uitgegaan van een omzetstijging op de parkeerautomaten van 10%. Op dit moment verwachten wij voor 2011 een daling van de omzet met 5%, dit komt overeen met de landelijke trend en veroorzaakt een nadeel van 400 duizend euro. Door de verandering in de organisatie van handhaving welke leidt tot minder inkomsten uit parkeerboetes verwachten wij een nadeel 350 duizend euro. Ook het illegaal ledigen van parkeerautomaten en het opheffen van parkeerplaatsen leidt tot inkomstenderving van 150 duizend euro.

In de begroting is rekening gehouden met een onttrekking aan de bestemmingsreserve Parkeren. Na bestemming van het nadelige resultaat 2010 op Parkeren is de reserve Parkeren echter niet meer toereikend, waardoor de begroting onttrekking niet kan plaatsvinden. Hierdoor verwachten wij een nadeel van 1 miljoen euro.

In verband met de structurele tekorten hebben wij u de discussienota "Parkeren met Perspectief" aangeboden. Daarin geven we een analyse van de meerjarenprognose van het parkeerbedrijf en bieden maatregelen aan waarmee de exploitatie weer gezond wordt gemaakt.

15. Grondzaken

N 13,8 miljoen euro

Het nadeel grondzaken bestaat uit de herziening van de grondexploitatie Europapark en afwaardering van grondbezit.

Herziening grondexploitatie Europapark, nadeel 12 miljoen euro

Wij hebben vooruitlopend op de herziening van de grondexploitatie Europapark een verwacht verlies van 12 miljoen euro opgenomen. Dit verwachte nadeel ontstaat omdat we onze investeringen in grond minder snel terugverdienen dan verwacht. De reden hiervoor is stagnatie op de woningmarkt en uitblijvende verkopen van bedrijfsterreinen. De herziene grondexploitatie van het Europapark wordt begin 2012 aan uw raad aangeboden.

Afwaarderingen en overige effecten, nadeel 1,8 miljoen euro

Op de waarde van het grondbezit wordt 750 duizend euro meer afgeboekt dan voorzien in de begroting 2011. Dit wordt veroorzaakt door de grondruil ten behoeve van de ontwikkeling van de Held III en de grondoverdracht Peizermade. Er wordt een verliesvoorziening van 200 duizend euro getroffen voor grondexploitatie Hoendiep/Westpark in verband met de ontbinding van de realisatie- en koopovereenkomst met de projectontwikkelaar.

In de primitieve begroting is bij de toevoeging aan de rente op de reserve Grondzaken ten onrechte gerekend met het Rente Omslag Percentage (ROP) in plaats van met de standaard voor reserves en voorzieningen. Hierdoor ontstaat een negatieve afwijking van 800 duizend euro ten opzichte van de begroting 2011.

Overige kleinere afwijkingen zijn per saldo 100 duizend euro nadelig.

De bezittingen van het grondbedrijf worden jaarlijks gewaardeerd. Deze jaarlijkse waardering wordt in het vierde kwartaal van 2011 uitgevoerd. Omdat nog steeds sprake is van een economische recessie is het niet uitgesloten dat dit tot verdere afwaardering leidt.

16. Bouwleges

N 0,5 miljoen euro

Grote projecten blijven grotendeels uit. Dit is ook bepalend voor het verwachte resultaat. Wij verwachten in 2011 een lagere opbrengst van 800 duizend euro. Door minder inzet van personeel besparen wij 300 duizend euro. De reserve bouwleges is leeg en daarmee niet toereikend om het genoemde tekort op te vangen.

17. Afvalstoffenheffing

V 0,5 miljoen euro

Zoals in VGR I en VGR II gemeld is het werkelijke aantal percelen hoger dan waarmee in de begroting rekening is gehouden. Verder zijn na het opstellen van de begroting de tarieven aangepast per categorie huishoudens voor onder andere de tariefsdifferentiatie. Dit levert nu een voordeel op van 400 duizend euro. De werkelijk doorberekende overheadkosten en de salariskosten van het uitvoerende personeel zijn lager dan begroot. De lagere kosten van het uitvoerende personeel zijn het gevolg van minder inzet van uitzendkrachten en de in juni 2011 ingevoerde onregelmatigheidstoeslag (ORT) in plaats van overwerk. Ook is er minder aanvoer van huishoudelijk afval door de recessie. Deze effecten leveren een voordeel op van 100 duizend euro.

18. Wet Kinderopvang

N 0,4 miljoen euro

Gezien het toegenomen gebruik van de Wet Kinderopvang verwachten wij nadelen in de uitvoering van zowel de ‘reguliere kinderopvang’ als de kinderopvang op ‘sociaal-medische indicatie’. Deze wet kent een open einde regeling. Op de ‘reguliere kinderopvang’ verwachten wij 300 duizend euro meer aan uitkeringen te verstrekken dan begroot, op ‘sociaal-medische indicatie’ verwachten wij 100 duizend euro meer uit te geven.

19. AIM/ACG

N 0,2 miljoen euro

Met ingang van 1 april 2011 is de Centrale ICT Organisatie (CIO) gesplitst in Algemeen Informatie Management (AIM) en Automatisering Centrum Groningen. Het verwachte resultaat ontstaat met name door inhuur van personeel en frictiekosten als gevolg van het inrichten van de AIM/ACG organisatie, een nadeel van 800 duizend euro. Door vrijval van kapitaallasten vanwege vertraging in de investering van onder meer een nieuwe telefooncentrale en het invoeren van “De nieuwe werkplek” verwachten wij een voordeel van 800 duizend euro. Overige kleinere verschillen hebben per saldo een verwacht nadeel van 200 duizend euro. Met de nieuwe inrichting van de organisatie willen we de openstaande vacatures zo snel mogelijk structureel bezetten om het nadeel op inhuur te beperken.

20. WGA

V 0,3 miljoen euro

Wij verwachten een voordeel op de uitvoeringskosten WGA. Het WGA-opleidingsbudget en de interne uitvoeringskosten worden naar verwachting dit jaar niet volledig ingezet. Dit is voor ons aanleiding opnieuw naar de financiële uitgangspunten van de uitvoering van het eigenrisicodragerschap WGA te kijken.

21. Bijzondere bijstand

N 0,2 miljoen euro

Op de individuele bijzondere bijstand verwachten wij een nadeel van 180 duizend euro. Dit wordt veroorzaakt door toename van de vergoeding voor woonkosten van 80 duizend euro. Daarnaast wordt door een beleidswijziging bij de Rechtbank de kosten van bewindvoering achteraf bij ons in rekening gebracht. Als gevolg daarvan is in het eerste kwartaal van 2011 voor 100 duizend euro, betrekking hebbend op 2010, gedeclareerd.

22. Wmo

N 1,6 miljoen euro

Binnen de Wmo individuele verstrekkingen verwachten we een nadeel van 1,6 miljoen euro.

De realisatie van de gemeentelijke bezuinigingsmaatregel leidt tot een nadeel van 1 miljoen euro.

De integratie uitkering voor de gemeente Groningen is in 2011 met 500 duizend euro verminderd. Dit is het gevolg van actualisering van verdeelmaatstaven in het Wmo-verdeelmodel.

Verder zien wij binnen de Huishoudelijke Hulp groei in het aantal cliënten en ingezette uren per cliënt, we verwachten een nadeel van 600 duizend euro. Hier tegenover verwachten wij een voordeel van 300 duizend euro op de eigen bijdragen als gevolg van de wijziging van de eigen bijdrage systematiek per 1 juli en een stijging van de grondslag (verzamelinkomen) als gevolg van Rijksmaatregelen. Overige kleinere afwijkingen hebben een gezamenlijk voordeel van 200 duizend euro.

23. Wmo "Schots en Scheef"

V 0,7 miljoen euro

Bij het opstellen van de begroting 2011 verwachtten wij het woonproject "Schots en Scheef" te realiseren (gehandicaptenwoningen op het Cibogaterrein). Door vertraging in de ontwikkeling van Ciboga is de realisatie van het project vertraagd. De actuele planning is dat in 2011 met de bouw wordt begonnen. Voor de vrijval die door de vertraging ontstaat, is inmiddels een voorstel voor tussentijdse resultaatbestemming ingediend.

24. Overige

V 0,2 miljoen euro

Het saldo van overige afwijkingen wordt veroorzaakt door kleine verwachte resultaten op de Stadspas en op BORG onderhoud en beheer.

Taakstelling beperking externe inhuur

In de jaarrekening 2010 hebben wij aangegeven uw raad in de voortgangsrapportages te informeren over de beperking externe inhuur.

In 2009 werd voor bijna 34,5 miljoen euro besteed aan externe inhuur, dat staat gelijk aan 18% van de loonsom van 2009. In 2010 is 32 miljoen euro ofwel 17% van de loonsom van 2010 uitgegeven aan externe inhuur.

Voor 2011 geldt dat maximaal 15% van de loonsom van het voorgaande jaar beschikbaar is voor externe inhuur, een bedrag van 28,4 miljoen euro.

Voor de volgende jaren is de beperking van de externe inhuur aangescherpt. In 2012 mag maximaal 13% van de loonsom van het voorgaande jaar worden ingezet. In 2013 is dit maximaal 12%.

Op grond van de resultaten van deze Voortgangsrapportage verwachten wij in 2011 op het taakstellende percentage van 15% van de loonsom 2010 uit te komen.

Voor de komende jaren zal de concentratie van PIJOFACH functies effect hebben op de omvang van de tijdelijke inhuur. Hierover wordt uw raad in de eerste voortgangsrapportage van 2012 nader geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

de burgemeester,
dr. J.P. (Peter) Rehwinkel

de secretaris,
drs. M.A. (Maarten) Ruys

Voortgangsrapportage 2011 - III
Bijlage 1: Resultaat per programma

Werk en Inkomen				
Nr.	Programma	prognose saldo 2011	actuele begroting 2011	afwijking turap III 2011
1 1	Werk en activering	-4 458	-6 412	1 954
1 2	Arbeidsmarktbeleid	-418	-657	239
1 3	Inkomen en financiële ondersteuning	-40 970	-32 509	-8 461
1 4	Iederz werk en inkomen	-7 550	-6 409	-1 141
1 5	Overige werk en inkomen	0	0	0
Totaal Werk en Inkomen		-53.396	-45.987	-7.409

Economie en Werkgelegenheid				
Nr.	Programma	prognose saldo 2011	actuele begroting 2011	afwijking turap III 2011
2 1	Ruimte voor bedrijvigheid	-16195	-4014	-12181
2 2	Binnenstad en toerisme	-1 530	-1 859	329
2 3	Groningen kennisstad	-1143	-1143	0
2 4	Overige acquisitie	0	0	0
2 5	Overig economie en werkgelegenheid	-15 085	-13 848	-1 237
Totaal Economie en Werkgelegenheid		-33.953	-20.864	-13.089

Jeugd en Onderwijs				
Nr.	Programma	prognose saldo 2011	actuele begroting 2011	afwijking turap III 2011
3 1	Integraal jeugdbeleid	-34 706	-35 128	422
3 2	Overig	-200	0	-200
Totaal Jeugd en Onderwijs		-34.906	-35.128	222

Welzijn Gezondheid en Zorg				
Nr.	Programma	prognose saldo 2011	actuele begroting 2011	afwijking turap III 2011
4 1	Sociale samenhang en participatie	-41 874	-41 262	-612
4 2	Preventie en zorg	-19 888	-21 478	1 590
4 3	Integratie en emancipatie	1 388	-1 336	2 724
4 4	Overige welzijn gezondheid en zorg	0	0	0
Totaal Welzijn Gezondheid en Zorg		-60.374	-64.076	3.702

Sport en Bewegen				
Nr.	Programma	prognose saldo 2011	actuele begroting 2011	afwijking turap III 2011
5 1	Sportieve infrastructuur	-16 292	-16 351	59
5 2	Deelname aan sport	-933	-1 151	218
5 3	Overig sport en bewegen	-688	-682	-6
Totaal Sport en Bewegen		-17.913	-18.184	271

Cultuur				
Nr.	Programma	prognose saldo 2011	actuele begroting 2011	afwijking turap III 2011
6 1	Culturele infrastructuur	-34 572	-34 287	-285
6 2	Deelname aan cultuur	-1 085	-1 117	32
6 3	Overig cultuur	-1 395	-1 467	72
Totaal Cultuur		-37.052	-36.871	-181

Voortgangsrapportage 2011 - III
 Bijlage 1: Resultaat per programma

Verkeer				
Nr.	Programma	prognose	actuele	afwijking
		saldo 2011	begroting 2011	turap III 2011
7 1	Fiets	-994	0	-994
7 2	Openbaar vervoer	-300	-300	0
7 3	Auto	4 296	-704	5 000
7 4	Parkeren	-7 599	-102	-7 497
7 5	Verkeersveiligheid	0	0	0
7 6	Overig verkeer	-7 756	-7 817	61
Totaal Verkeer		-12.353	-8.923	-3.430

Wonen				
Nr.	Programma	prognose	actuele	afwijking
		saldo 2011	begroting 2011	turap III 2011
8 1	Doelgroepen	-904	-936	32
8 2	Nieuwbouw	-2 945	-6 931	3 986
8 3	Bestaande woningvoorraad	-1 665	-5 995	4 330
8 4	Cultuurhistorie en archeologie	-2 055	-2 055	0
8 5	Overig wonen	-3 425	-4 675	1 250
Totaal Wonen		-10.994	-20.592	9.598

Onderhoud en Beheer Openbare Ruimte				
Nr.	Programma	prognose	actuele	afwijking
		saldo 2011	begroting 2011	turap III 2011
9 1	Kwaliteit leefomgeving	-35 596	-35 684	88
9 2	Afvalinzameling en -verwerking	3 637	3 252	385
9 3	Overig onderhoud en beheer openbare ruim	-1 224	-1 654	430
Totaal Onderhoud en Beheer Openbare Ruimte		-33.183	-34.086	903

Veiligheid				
Nr.	Programma	prognose	actuele	afwijking
		saldo 2011	begroting 2011	turap III 2011
10 1	Veilige woon- en leefomgeving	-684	-684	0
10 4	Integriteit en veiligheid	-9	-59	50
10 5	Fysieke Veiligheid	-16 846	-16 926	80
Totaal Veiligheid		-17.539	-17.669	130

Stadhuis en Stadjer				
Nr.	Programma	prognose	actuele	afwijking
		saldo 2011	begroting 2011	turap III 2011
11 1	Contact met de burger	-90	-45	-45
11 2	Beleidscommunicatie	-428	-428	0
11 3	Overig stadhuis en stadjer	-85	-85	0
Totaal Stadhuis en Stadjer		-603	-558	-45

Voortgangsrapportage 2011 - III
 Bijlage 1: Resultaat per programma

Bedrijfsvoering					
Dienst	Nr.	Programma	prognose saldo 2011	actuele begroting 2011	afwijking turap III 2011
BSDROEZ	12 1	Innovaties	-2 832	-3 132	300
DIAROEZ	12 3	Facilitaire dienstverlening	-4 569	-4 274	-295
BSDROEZ	12 4	Overige bedrijfsvoering	-1 055	-955	-100
Totaal Bedrijfsvoering			-8.456	-8.361	-95

Overig					
Dienst	Nr.	Programma	prognose saldo 2011	actuele begroting 2011	afwijking turap III 2011
BSDDIA	13 1	College, raad en overig	-13 769	-17 423	3 654
DIA	13 2	Publieke dienstverlening	-10 046	-10 345	299
Totaal Overig			-23.815	-27.768	3.953

Algemene Inkomsten en Post Onvoorzien					
Dienst	Nr.	Programma	prognose saldo 2011	actuele begroting 2011	afwijking turap III 2011
BSDCTDIA	15 1	Algemene inkomsten en post onvoorzien	347 191	339 067	8 124
Totaal Algemene Inkomsten en Post Onvoorzien			347.191	339.067	8.124

Dienst	Nr.	Programma	prognose saldo 2011	actuele begroting 2011	afwijking turap III 2011
		1 Werk en Inkomen	-53 396	-45 987	-7 409
		2 Economie en Werkgelegenheid	-33 953	-20 864	-13 089
		3 Jeugd en Onderwijs	-34 906	-35 128	222
		4 Welzijn Gezondheid en Zorg	-60 374	-64 076	3 702
		5 Sport en Bewegen	-17 913	-18 184	271
		6 Cultuur	-37 052	-36 871	-181
		7 Verkeer	-12 353	-8 923	-3 430
		8 Wonen	-10 994	-20 592	9 598
		9 Onderhoud en Beheer Openbare Ruimte	-33 183	-34 086	903
		10 Veiligheid	-17 539	-17 669	130
		11 Stadhuis en Stadje	-603	-558	-45
		12 Bedrijfsvoering	-8 456	-8 361	-95
		13 Overig	-23 815	-27 768	3 953
		15 Algemene Inkomsten en Post Onvoorzien	347 191	339 067	8 124
Programma totaal			2.654	0	2.654

Bijlage 2

Bedrijfsvoeringsonderdelen Voortgangsrapportage 2011-III

Gemeente Groningen
Bestuursdienst
Waagstraat 1
Postbus 20001
9700 PB Groningen
Website gemeente Groningen www.groningen.nl
E-mail bestuursdienst@bsd.groningen.nl

December 2011

Inhoudsopgave

1	Verloop post onvoorzien	3
2	Geconstateerde onrechtmatigheden	3
3	Afwijkingen in de voortgang van de IC-plannen	3
4	Aanbevelingen Rekenkamer Commissie	4
5	Slot- en nacalculaties	6
6	Accountantsaanbevelingen	6
6.1	Concern Treasury	7
6.2	DIA	8
6.3	HVD	9
6.4	Iederz	10
6.5	OCSW	10
6.6	ROEZ	11
6.7	SOZawe	15

Naast de brief aan uw raad over de Voortgangsrapportage 2011-III bieden wij u de bedrijfsvoeringsonderdelen VGR 2011-III in dit document aan. De focus van de brief ligt op de verwachting van het financiële resultaat.

De bedrijfsvoeringsonderdelen die in dit document worden toegelicht zijn:

1. verloop post onvoorzien;
2. geconstateerde onrechtmatigheden;
3. afwijkingen in de voortgang van de IC plannen;
4. aanbevelingen Rekenkamer Commissie;
5. slot- en nacalculaties;
6. accountantsaanbevelingen.

1 Verloop post onvoorzien

De inzet van de post onvoorzien in 2011 is in onderstaand schema weergegeven.

In het kader van de bezuinigingen is de post onvoorzien met 200 duizend euro verlaagd naar een structurele omvang van 300 duizend euro.

Onderdeel	Orgaan	Datum	Dienst	Saldo 2011
Post onvoorzien in begroting 2011				500
- Verlenging DaFinci	Raad	27 april 2011	Concern	-300
- Structurele bezuiniging	Raad	25 mei 2011	Concern	-200
Saldo volgens actuele begroting 2011				0

2 Geconstateerde onrechtmatigheden

In het kader van de rechtmatigheidscontroles worden gedurende het jaar controles uitgevoerd om te kunnen vaststellen dat de opzet, het bestaan en de werking van procedures die de rechtmatigheid borgen aanwezig zijn en functioneren.

De accountant maakt, bij haar jaarlijkse controle betreffende de rechtmatigheid, gebruik van de uitgevoerde controles. Het verkrijgen van een goedkeurende controleverklaring aangaande de rechtmatigheid bij de jaarrekening is gebonden aan toleranties. Op basis van het vastgestelde normenkader voor de controle 2011 zal het audit committee een voorstel doen aan de raad voor de te hanteren tolerantie.

Uw raad wordt conform richtlijnen geïnformeerd over geconstateerde onrechtmatigheden.

3 Afwijkingen in de voortgang van de IC-plannen

De administratieve organisatie en de daarbij behorende interne controle/beheermaatregelen borgen dat de producten die de gemeente maakt en de diensten die de gemeente verleent juist, tijdig en volledig tot stand komen. Om te kunnen vaststellen dat AO/IC maatregelen in opzet voldoen, ook daadwerkelijk zijn geïmplementeerd en als laatste ook daadwerkelijk functioneren, worden jaarlijks IC-plannen opgesteld waarin de controles op de AO/IC worden beschreven.

De uitvoering van de dienst IC-plannen loopt enige vertraging op door de implementatie van DaFinci. Daarnaast is in het eerste kwartaal door de diensten inzet gepleegd op het afwerken van rechtmatigheidstesten, de uitvoering van de concernbrede rechtmatigheidstest inkopen en aanbesteden 2010 en de afronding van de rechtmatigheidstest SISA-verantwoording. Gedurende het jaar zijn verwachte vertragingen opgelost zodat de IC-plannen 2011 voor het grootste deel wordt uitgevoerd. Op dit moment verwachten wij dat het vervolg van het IC-deel van de implementatie van DaFinci in 2012 wordt uitgevoerd.

4 Aanbevelingen Rekenkamer Commissie

Wij gaan in op de nog niet afgemelde aanbevelingen van de Rekenkamer Commissie. De afgemelde bevindingen worden niet meer in dit document opgenomen. Om een snel inzicht in de voortgang van de aanbevelingen te verschaffen is de titel van de aanbeveling in kleur weergegeven. Groen staat voor afgehandelde aanbevelingen, oranje betekent dat afhandeling van de aanbeveling is gestart, rood houdt in dat de afhandeling van de aanbeveling nog niet is gestart.

Wmo quick scan (2009)	
Aanbeveling	Ten eerste wordt aangedrongen op het ontwikkelen van een Wmo-monitorings- en registratiesysteem. Op grond van die gegevens kan per speerpunt een indicator worden vastgesteld, zodat de raad na enige jaren kan controleren of het gevoerde beleid doeltreffend is geweest. Verder dienen de doelstellingen van de programma's meer op hetzelfde niveau geformuleerd te worden. Dat zorgt voor meer orde en overzicht in de te behalen doelstellingen. Ten slotte moet de samenhang met andere beleidsterreinen veel meer geconcretiseerd worden. Wat betekent bijvoorbeeld het Wmo-beleid voor het gemeentelijke arbeidsmarktbeleid en welke concrete stappen moeten genomen worden om die samenhang tot stand te brengen?
Stand van zaken	Het Wmo programma 2012 – 2015 is in ontwikkeling. Na de bespreking met de diverse partijen uit 'het veld' in het afgelopen voorjaar ligt het concept meerjarencader Wmo 2012 - 2015 nu tot 15 december a.s. ter inspraak. In dit concept meerjarencader zijn de in de komende jaren te hanteren indicatoren in een overzicht uitgewerkt. Voor 2010 zijn de gerealiseerde waarden per indicator opgenomen. Van sommige indicatoren worden de gegevens niet jaarlijks verzameld. Voor deze indicatoren is in het overzicht aangegeven voor welk jaar deze indicatoren beschikbaar zijn. Daarmee is invulling gegeven aan de aanbevelingen uit het quick scan-onderzoek van de rekenkamercommissie.

Parkeerbeleid (of te wel parkeerbeleid)	
Aanbeveling	De raad verzoekt het college van B&W om in kaart te laten brengen wat de effecten zijn van het parkeerbeleid door structureel gegevens te verzamelen over het parkeren. Dit kan door het houden van tellingen op verschillende plaatsen en verschillende momenten.
Stand van zaken	Al voor het onderzoek van de rekenkamer werd gewerkt aan de totstandkoming van een programma van eisen voor het realiseren van

	<p>een zogenaamde “Management Informatie Systeem”. De bedoeling hiervan is dat door het stelselmatig verzamelen en bundelen van gegevens uit de diverse bronnen, zoals PRIS, de parkeerautomaten, de parkeerapparatuur in onze garages en de handheld apparatuur van de parkeerplicht, adequaat wordt gemeten of de gestelde doelen worden bereikt. De bouw van het “Management Informatie Systeem” is inmiddels gestart en eind juni 2011 is het systeem operationeel. Nu het systeem operationeel is, is het noodzakelijk om de gegevens van DaFinci geautomatiseerd in te kunnen lezen in het systeem. Voor het einde van het jaar wordt het automatisch inlezen getest. Voor 2012 kan het systeem na afronding van de test dan geautomatiseerd gegevens van DaFinci (meerjarig) doorrekenen.</p>
--	--

Parkeerbeleid (gewenste betalingsgraad en vrije plekken)	
Aanbeveling	De raad dient aan te geven wat de minimaal gewenste betalingsgraad is en wat het minimum aantal gewenste vrije plekken zijn, met het oog op te behalen doelen en daarvoor in te zetten instrumenten. Daarvoor zijn wel gegevens nodig over het parkeer- en betaalgedrag.
Stand van zaken	<p>De conclusie van de rekenkamercommissie wordt onderschreven, dat het noodzakelijk is de sturing op straatparkeren te verbeteren. Hiervoor zijn doelstellingen (‘smart’) geformuleerd en uitgewerkt. Hierbij gaat het om een uitwerking van de centrale doelstelling voor het parkeerbeleid: het behouden van een leefbare en bereikbare stad. Over deze uitwerking zal de Raad periodiek worden geïnformeerd. In het jaarverslag Parkeerbedrijf wordt de raad geïnformeerd over de ontwikkeling in de betalingsgraad. Hierbij dient in ogeschouw te worden genomen dat het doel is parkeervoorzieningen te leveren en handhaven. Vanuit de parkeerplicht worden gegevens inzake betalingsbereidheid per straat aangeleverd.</p> <p>Onderzoek van het betaal- en parkeergedrag is vormgegeven door een parkeerenquête en parkeertellingen. Dit onderzoek is uitgevoerd in 2009 en wordt in 2011 herhaald. Ook is in samenwerking met de Parkeerplicht een handhavingsplan opgesteld met een profiel per wijk. Per wijk zijn targets en knelpunten opgesteld en deze worden maandelijks besproken.</p>

5 Slot- en nacalculaties

In 1998 heeft de raadscommissie de aanbeveling gedaan om richtlijnen op te stellen voor slot- en nacalculaties. Het doel van de slot- en nacalculatie is tweeledig. Bij voltooiing van het project kan de raad met een slot- of nacalculatie controleren of het project volgens de gemaakte afspraken is uitgevoerd. Tegelijk kunnen wij adequaat verantwoording afleggen aan uw raad over de uitvoering van de diverse investeringen. Als een project (met investeringsbedrag > € 450.000) voor circa 95% is afgerond wordt een slotcalculatie dan wel nacalculatie opgesteld. De verwachting is dat voor 2011 de volgende slot- en nacalculaties worden opgesteld:

Dienst	Slot- /nacalculatie	Omschrijving
OCSW	December 2011	Revitalisering Oosterpoort en Stadsschouwburg
	December 2011	Werkmancollege Schoolstraat
	December 2011	Aanpassing DOK marktplaats Lewenborg
RO/EZ	Slotcalculaties Januari 2012	Winkelcentrum Overwinningsplein (2BN25)
RO/EZ	Nacalculaties	
	Januari 2012	Wensen van Stadgers (2CC8304)
	Januari 2012	Havenkantoor verbouw/ bruggen afstandsbediening
	Januari 2012	Dimmen openbare verlichting
	Januari 2012	Huisvesting wijkposten

6 Accountantsaanbevelingen

Accountantsaanbevelingen worden gedaan naar aanleiding van de jaarlijkse interim-controle en de controle op de jaarrekening.

De controle wordt per dienst uitgevoerd. Per dienst worden ook de bevindingen zoals deze door de accountant zijn gedaan gerapporteerd. Niet alle bevindingen worden vermeld in het uiteindelijke controleverslag bij de jaarrekening. Dit heeft te maken met de door uw raad vastgestelde rapporteringstolerantie. Daarnaast worden de accountantsbevindingen die al zijn opgevolgd en afgemeld niet meer in dit document opgenomen. Om een snel inzicht in de voortgang van de aanbevelingen te verschaffen is de titel van de aanbeveling in kleur weergegeven. Groen staat voor afgehandelde aanbevelingen, oranje betekent dat afhandeling van de aanbeveling is gestart, rood houdt in dat de afhandeling van de aanbeveling nog niet is gestart.

6.1 Concern Treasury

Liquiditeitsplanningen	
Aanbeveling	Het advies van de accountant is om de liquiditeitsplanningen te verbeteren. Geconstateerd is dat de werkelijke ontwikkeling van de financieringsbehoefte aanzienlijk afwijkt van de liquiditeitsplanningen.
Stand van zaken	<p>In het Treasury overleg zijn de volgende maatregelen ter verbetering besproken:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Het toezicht op de kwaliteit van de prognoses te beleggen bij Concern Treasury; - Onderbouwingen van de lange vermogensposities per kwartaal vast te leggen in een dossier per dienst; - De voortgang en de kwaliteit per kwartaal te bespreken in het Financieel Vakoverleg; - De wijzigingen en verbeteringen op te nemen in het handboek Treasury. <p>Deze beheersingsmaatregelen zijn in 2011 geïmplementeerd. Wij verwachten dat met de doorgevoerde beheersmaatregelen 2011 en het verantwoordelijk maken van lijnmanagers bij diensten ingaande 2012 de kwaliteit van de prognoses zal verbeteren.</p>

Bevoegdheden bankrekeningen	
Aanbeveling	Geconstateerd is dat in een aantal gevallen, gemeentelijke medewerkers alleen bevoegd zijn voor het verrichten van betalingen vanaf bepaalde rekeningnummers. Overigens zijn de bevoegdheden beperkt tot het autoriseren van betalingen en niet het muteren van betalingen. Geadviseerd wordt om medewerkers samen bevoegd te maken voor het verrichten van betalingen in plaats van alleen.
Stand van zaken	De autorisaties van de rekeningen zijn dit jaar gewijzigd. Daarmee is de bevinding afgehandeld.

Tegenstrijdigheid Treasurystatuut	
Aanbeveling	In 2010 heeft de gemeente Groningen een nieuwe lening o/g aangetrokken ter financiering van een reeds bestaande lening u/g aan een woningbouwcorporatie. Artikel 5 van het treasurystatuut stelt echter dat er geen nieuwe leningen meer worden aangetrokken ten behoeve van de financiering van woningbouwcorporaties. Artikel 5 komt in dit specifieke geval echter in conflict te staan met artikel 3 van het treasurystatuut, dat stelt dat er sprake dient te zijn van matching van leningen o/g en leningen u/g. Wij adviseren u om in het treasury-overleg te bespreken of aanpassing van het treasurystatuut gewenst is.
Stand van zaken	In het treasurystatuut 2012-2013 zal de werkwijze waarbij bestaande leningen worden voortgezet met een nieuwe financier expliciet worden benoemd. Het Treasury Statuut 2012-2013 zal begin 2012 ter besluitvorming aan uw raad worden aangeboden, inclusief genoemde overeengekomen aanpassing ervan.

6.2 DIA

Interne controle op personeelsmutaties	
Aanbeveling	Bij de beoordeling van de werkzaamheden van de interne controle hebben wij vastgesteld dat in de maanden mei en juni 2010 geen zichtbare controle heeft plaatsgevonden op de mutatielijst door een medewerker van de afdeling P&O. Daarmee is niet gewaarborgd dat de mutaties juist en volledig zijn verwerkt. Wij adviseren u om de procedure, zoals deze in opzet is opgesteld, te handhaven en alle mutatielijsten door een derde medewerker te laten controleren. Dit moet zichtbaar vastgelegd worden om de functiescheiding achteraf vast te kunnen stellen. Wij vragen u om voor aanvang van de eindejaarscontrole intern de rechtmatigheidscontrole op de processen salarisverwerking en personeel uit te voeren.
Stand van zaken	Inmiddels is een start gemaakt met de rechtmatigheidscontrole. De controle zal tijdig, voor aanvang van de eindejaarscontrole, zijn afgerond.

Autorisaties Inkoopnet	
Aanbeveling	Wij adviseren u om, afhankelijk van de uitkomsten van het onderzoek, voor de eindjaarscontrole aanvullende werkzaamheden te verrichten om vast te stellen dat de 'master'-rechten niet hebben geleid tot onrechtmatige handelingen. Daarnaast verzoeken wij u om ook de reguliere werkzaamheden met betrekking tot de autorisaties in Inkoopnet voor de jaarrekeningcontrole af te ronden.
Stand van zaken	Het aanbevolen onderzoek is uitgevoerd en heeft uitgewezen dat er geen onrechtmatige handelingen zijn verricht. Er wordt controle op de functiescheiding binnen Inkoopnet en de ingelezen en verwerkte batchbestanden tussen DaFinci uitgevoerd. De werkzaamheden worden afgerond voor de jaarrekeningcontrole. Met de invoering van DaFinci is deze aanbeveling opgevolgd.

Belastingheffing DAL-gemeenten	
Aanbeveling	Vanaf 2012 zal de DIA de belastingheffing en -inning voor de DAL-gemeenten (Delfzijl, Appingedam en Loppersum) voor haar rekening nemen. Dit betekent dat de gegevens van de drie gemeenten moeten worden geconverteerd in het systeem van de afdeling Belastingen van de DIA (Gouw). Naar wij hebben begrepen heeft u de conversie van de belastinggegevens integraal laten controleren door een externe partij. Wij nemen graag kennis van dit onderzoek en zullen eventuele uitkomsten met u bespreken. Tevens adviseren wij u om beheersingsmaatregelen in te voeren die waarborgen dat de opbrengsten worden toegerekend aan de juiste gemeente en niet worden opgenomen in de administratie van de gemeente Groningen.
Stand van zaken	De proefconversie DAL en het onderzoek die door de externe partij wordt verricht is in volle gang de onderzoeksuitkomsten zullen met de accountant worden besproken. De verwachting is dat dit eind 2011 zal plaatsvinden.

6.3 HVD

Verankering Subsidiebeheer	
Aanbeveling	Subsidiebeheer moet nog verder in de organisatie verankerd worden. De subsidieprocedure is geïmplementeerd.
Stand van zaken	Direct betrokkenen krijgen binnenkort (vierde kwartaal) een voorlichtingsbijeenkomst. Daarnaast zal tijdens de interne controle naleving van de procesbeschrijving worden gecontroleerd.

Procedure beoordelen aanvraag WMO	
Aanbeveling	Om onrechtmatige Wmo-verstrekingen te voorkomen is zelftoetsing onwenselijk. Voor het vaststellen of door een derde is getoetst is een Wmo-parafenlijst noodzakelijk.
Stand van zaken	Half oktober is begonnen met de inrichting van een steekproefsgewijze kwaliteitstoets. Tevens zal een parafenlijst beslisambtenaren, voor toetsing door derden, worden opgesteld.

Bevoegdheden inkopen in DaFinci	
Aanbeveling	Onderzoeken borging bevoegdheden op het gebied van inkopen binnen DaFinci en aansluiting met interne mandatering.
Stand van zaken	In juli is onderzocht in hoeverre de geconstateerde onrechtmatige inkopen incidentele dan wel structurele fouten betreffen en in hoeverre deze inkopen terecht zijn betaald. Inmiddels zijn er geen bevindingen meer op dit gebied die nog actie behoeven en is een steekproef per kwartaal ingevoerd om herhaling te voorkomen.

Interne controle op invoer contracten in DaFinci	
Aanbeveling	Uitvoeren steekproef op de ingevoerde contracten in DaFinci.
Stand van zaken	Intern vindt onderzoek plaats of de betalingen aan de leverancier (waarbij geconstateerd is dat er geen contract aan ten grondslag ligt) rechtmatig hebben plaatsgevonden, is gecontroleerd of rechtmatig is gehandeld.

Interne controle binnen salarisproces zelf voor verbetering vatbaar	
Aanbeveling	De controle op de verwerking zal een inhoudelijke controle en een invoercontrole betreffen, uitgevoerd door 2 afzonderlijke medewerkers.
Stand van zaken	Voorheen was controle door twee personen niet altijd zichtbaar omdat zij niet aftekenden, voortaan wordt door het paraferen de controle zichtbaar vastgelegd.

6.4 Iederz

Verwerking mutaties personeel SW	
Aanbeveling	Wij raden u aan de kwaliteit van de invoercontrole verder te verbeteren. Als gevolg van de ingezette verbeteringen in het proces is het aantal bevindingen ten opzichte van het voorgaande jaar afgenomen, verdere verbetering is nog wel noodzakelijk. Dit kan worden gerealiseerd door verbetering van de huidige procesbeschrijvingen en het verbeteren/aanpassen van controlelijsten. Vanwege de verbetering hebben wij het risico ten opzichte van voorgaande jaren lager ingeschaald.
Stand van zaken	De verdere verbetering van de eerste lijncontroles is een aandachtspunt in het controleplan 2012. Dit doen wij door het aanscherpen van IC-maatregelen, structureel uitvoeren van lijncontroles en opvolging geven aan geconstateerde tekortkomingen.

Controle facturering detacheringen	
Aanbeveling	Wij adviseren u om controle te gaan uitvoeren op de juistheid en de volledigheid van de facturering inzake detacheringen. De inmiddels geïmplementeerde maatregelen zijn een goede stap ter beheersing van de volledigheid van facturatie.
Stand van zaken	Wij hebben maatregelen geïmplementeerd waarbij onafhankelijk geregistreerde basisgegevens worden vergeleken met de maandelijkse facturering en prognoses. De werking van deze maatregelen zal bij de controle van de jaarrekening door de accountant worden beoordeeld.

6.5 OCSW

Formele onrechtmatigheid subsidies	
Aanbeveling	Door de afdeling CMS is bij de vaststelling in 2010 van de in 2009 toegekende subsidies geconstateerd dat er in 4 gevallen geen goedkeurende verklaring is afgegeven door de instellingen. Tevens is in een aantal gevallen (6) een verklaring van oordeelonthouding afgegeven. In twee van deze 6 gevallen is wel een goedkeurende verklaring overgelegd betreffende de subsidiebesteding. Door het ontbreken van de goedkeurende verklaring wordt niet voldaan aan artikel 25.4 van de Algemene Subsidieverordening.
Stand van zaken	Aan de betrokken instellingen zal worden gevraagd om hun huisaccountants met ingang van de jaarrekening 2011 jaarlijks een specifiek oordeel te laten geven over de subsidiebesteding. Indien dit ook daadwerkelijk wordt gerealiseerd vervalt deze bevinding in 2012.

6.6 ROEZ

Risicomanagement (Voorziening onderhoud en risicobebating)	
Aanbeveling	Uitgevoerde controles en autorisaties inzake de risico-inventarisatie voor risicoboxenmethode structureel en zichtbaar vastleggen.
Stand van zaken	De nota weerstandsvermogen is 7 september 2010 vastgesteld. In 2011 zullen autorisaties en uitgevoerde controles worden vastgelegd. De risico's van de sleutelprojecten worden in de staat P worden opgenomen. Daarmee is de aanbeveling opgevolgd.

Risicomanagement (Voorziening onderhoud museum)	
Aanbeveling	De voorziening onderhoud museum is op basis van het meerjarenonderhoudsplan op de lange termijn niet toereikend. Advies is om tijdig extra dekking te realiseren, zodat de voorziening ook na 2010 toereikend is.
Stand van zaken	In 2010 is een groot deel van de revitalisering uitgevoerd. Op basis van de nieuwe staat van onderhoud is een meerjaren onderhoudsplan opgesteld. Vanaf 2014 wordt de voorziening negatief. Knelpunt is onder aandacht van het college en directie RO/EZ gebracht. Bij de begroting 2012 worden geen additionele middelen beschikbaar gesteld. Dus zal in 2011 mogelijk een last moeten worden genomen om de voorziening te voeden. Actualisering en verfijning van het onderhoudsplan zal bepalend zijn voor het bedrag. In overleg met OCSW wordt gekeken in hoeverre het cultuur programma hiervoor de financiële dekking kan zijn.

Dienstverleningsovereenkomst DIA (Nog op te leggen aanslagen riolering en parkeren en onbeteeld)	
Aanbeveling	In de Dienstverleningsovereenkomst (DVO) tussen diensten zijn geen afspraken opgenomen over het opstellen van een analyse (nog op te leggen aanslagen en nog te verminderen bedragen) van de opbrengsten parkeren en riolheffing ultimo boekjaar. Advies om DVO aan te scherpen.
Stand van zaken	Beide diensten hebben in 2011 afgesproken de DVO aan te scherpen. De oninbaarheid wordt afgeboekt van de opbrengsten. Hiermee is de aanbeveling opgevolgd.

Sturing op projecten en bezetting	
Aanbeveling	In het kader van het begrotingsbeheer is het gewenst om een betere sturing te krijgen op de bezetting in relatie tot de organisatiekosten en projecten. Om te bewaken dat de werkelijke uren binnen de geaccordeerde uren blijven, zullen de opdrachtregistratieformulieren (ORF) betrouwbaar geregistreerd moeten worden.
Stand van zaken	Als gevolg van de invoering van het nieuw financieel informatiesysteem in 2011 zal herinrichting plaatsvinden van de processen van projecten, planning en tijdsbesteding en budgetten. Hierdoor wordt de informatievoorziening verbeterd. De ORF-procedure is opnieuw vormgegeven. Daarnaast is actie gezet

	vanuit afdeling projecten en pcs-bureau op beter en uniform gebruik van clarity als planning en urenraming systeem. Invoering hiervan vindt dit jaar plaats en zal vanaf 2012 de sturing verbeteren.
--	--

Subsidiebeheer	
Aanbeveling	Advies om subsidiebeheer steviger in de organisatie te verankeren, waarbij een duidelijke rolverdeling moet worden vastgelegd tussen exploitatiebeheer, senior exploitatiebeheer en planeconoom. Advies om dossiervorming omtrent subsidiebeheer te centraliseren.
Stand van zaken	Taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden zijn in de geactualiseerde handboeken AO opgenomen. Periodiek wordt de kwaliteit van het subsidiebeheer gecontroleerd. In 2011 is gestart met het digitaliseren van het subsidiebeheerproces. In de komende periode zal onderzoek worden gedaan naar tijdige declaratie van de toegekende subsidiemiddelen en de juiste en tijdige verantwoording van kosten aan de subsidiegever.

Voorziening dubieuze debiteuren	
Aanbeveling	In de voorziening dubieuze debiteuren zijn de vorderingen die bij de deurwaarder lopen, opgenomen. Een uitzondering hierbij zijn de vorderingen bij de deurwaarder met betrekking tot leges: deze zijn niet meegenomen in de voorziening. De accountant adviseert bijvoorbeeld op basis van ervaringscijfers hiermee rekening te houden. Het gaat om een beperkt (niet materieel) risico.
Stand van zaken	Het betreft een beperkt risico en hierdoor een lagere prioriteit. Te ondernemen acties zijn mede afhankelijk van de invoering DaFinci. Hiermee is de aanbeveling afgedaan.

Waardering NIETGG en waardeeringsprocedure	
Aanbeveling	Jaarlijks een kritisch onderzoek uit te voeren naar de waardering van de niet in exploitatie genomen gronden.
Stand van zaken	In 2010 heeft een onderzoek plaatsgevonden naar de waardering van de niet in exploitatie genomen gronden. De accountant geeft aan dat dit onderzoek op een goede wijze is uitgevoerd en de uitgangspunten goed zijn onderbouwd. Wij zullen jaarlijks de waardering beoordelen, conform het in 2010 uitgevoerde onderzoek. Daarmee is deze aanbeveling opgevolgd.

Parken garages	
Aanbeveling	Voor parkeergarages wordt gesteund op financiële verantwoordingen van derden. Niet al deze verantwoordingen zijn voorzien van een accountantsverklaring. Wij adviseren u te bewaken dat voorafgaand aan een jaarrekeningcontrole van alle parkeergarages een accountantsverklaring ontvangen is. Daarnaast heeft de afdeling PBI geadviseerd expliciet externe controle te laten uitvoeren op de juistheid van parkeertarieven, dit advies wordt door EY onderschreven.
Stand van zaken	Voor Westershaven geldt dat de eerstkomende jaren geen accountantsverklaring nodig is. Pas wanneer volgens de allonge op het contract recht is op omzetgerelateerde uitkeringen moet er een accountantsverklaring worden verstrekt. Voor andere garages dienen

	de accountantsverklaringen tijdig aanwezig te zijn. Binnen de dienst is een gescheiden eerste- en tweedelijnscontrole georganiseerd. Bij de jaarrekening 2010 zijn de accountantsverklaringen over jaarrekeningen 2009 ontvangen.
--	---

Procedure	
Aanbeveling	Uw raad en ons college hebben de afgelopen jaren de lijn uitgezet dat in alle gevallen de uitgaven binnen het krediet moeten blijven. Overschrijdingen zijn onrechtmatig en tellen mee in het accountantsoordeel. Dit is echter niet formeel vastgelegd door de raad. Overigens is dit een striktere lijn dan de kadernota rechtmatigheid voorschrijft. De raad wordt geadviseerd duidelijkheid te verschaffen of alle kredietoverschrijdingen in het accountantsoordeel betrokken moeten worden.
Stand van zaken	Voor de kredietoverschrijdingen ultimo 2010 is aanvullend krediet aangevraagd (raad 27 april 2011). Uw raad heeft aangegeven de controleverordening niet aan te scherpen.

Procedure rapportage grondbedrijf	
Aanbeveling	Uitbreiden procedurebeschrijving totstandkoming rapportage grondbedrijf incl. beheersingsmaatregelen, interne controles en vastleggingen.
Stand van zaken	Momenteel wordt gewerkt aan de actualisatie van de procesbeschrijving, waarbij de aandacht ligt op functiescheiding (taken en verantwoordelijkheden) en controles / beheermaatregelen. Zodra dit gereed is, is de aanbeveling afgehandeld.

Interne controle Exploitatiebeheer	
Aanbeveling	Versterken functiescheiding planeconoom/projectleider en de financiële functie, ontwikkelen criteria herziening en werkprogramma, vastleggen controles.
Stand van zaken	Momenteel wordt gewerkt aan de actualisatie van de procesbeschrijving, waarbij de aandacht ligt op functiescheiding (taken en verantwoordelijkheden) en controles / beheermaatregelen. Zodra dit gereed is, is de aanbeveling afgehandeld.

Interne controle maatregelen	
Aanbeveling	Treffen IC-maatregelen om betrouwbaarheid gegevens te borgen
Stand van zaken	Momenteel wordt gewerkt aan de actualisatie van de procesbeschrijving, waarbij de aandacht ligt op functiescheiding (taken en verantwoordelijkheden) en controles / beheermaatregelen.

Parameters	
Aanbeveling	Opstellen uniforme werkwijze bepalen prognoses en de te hanteren parameters jaarlijks laten goedkeuren door DB/college
Stand van zaken	De aanbeveling is opgevolgd; de te hanteren parameters worden vast gesteld door het DB. Hiermee is de bevinding afgedaan.

Verplichtingenadministratie	
Aanbeveling	Opstellen van een procedure die borgt dat er geen bestellingen buiten DaFinci geplaatst kunnen worden. Tevens bewaken dat deze procedure gevolgd wordt.
Stand van zaken	In het kader van de rekening 2011 worden de inkoopfacturen beoordeeld. Per 2012 worden facturen alleen betaald als er een verplichting/inkooporder is vastgelegd.

Grondexploitaties	
Aanbeveling	Naast de reguliere herzieningen periodiek een dwarsdoorsnede van alle projecten maken, waarbij de werkelijke verkopen plus opties worden vergeleken met de geprognosticeerde verkopen.
Stand van zaken	Per kwartaal wordt is informatie beschikbaar over de woningverkopen in de gemeente en in de regio. Informatie is beschikbaar m.b.t. kavelverkoop en over de genomen opties. Bij het opstellen van de staat P wordt aandacht besteed aan de geprognosticeerde en gerealiseerde kavelverkopen en opties.

Meerstad	
Aanbeveling	In het kader van risicobeheersing Meerstad is de control op de exploitatiebegroting cruciaal.
Stand van zaken	De control van Meerstad heeft nadrukkelijk aandacht. Op dit moment is de herziene exploitatiebegroting in voorbereiding. Hierop vindt ook een second opinion plaats.

Parkeerbedrijf: uitwerken scenario's	
Aanbeveling	Het beoordelen van de effecten van de scenario's op de waardering van het parkeerbedrijf en op de jaarrekening 2011.
Stand van zaken	Met de uitwerking van de scenario's, bestuurlijke keuzes daaromtrent en de praktische aanpak zal de komende maanden meer duidelijk worden over de toekomst van het parkeerbedrijf in de komende jaren.

Rechtmatigheid	
Aanbeveling	Voorkomen van onrechtmatigheden en onderzoeken of geconstateerde rechtmatigheden structureel of incidenteel zijn.
Stand van zaken	Periodiek is informatie over de uitkomsten van rechtmatigheidsonderzoeken beschikbaar. Aan de hand van de uitkomsten wordt gekeken of reparaties of structurele acties nodig zijn. Daarmee is deze aanbeveling opgevolgd.

6.7 SOZAWE

De organisatieontwikkeling	
Aanbeveling	<p>Binnen de dienst Sozawe is in 2006 gestart met het organisatieontwikkelingsplan. Dit heeft geleid tot de implementatie van klantmanagement met ingang van april 2011.</p> <p>Gelet op de mogelijke risico's en ervaringen uit voorgaande jaren in het kader van rechtmatige bestedingen adviseren wij u op korte termijn de interne controle opnieuw in te richten en uit te voeren mede aan de hand van een risicoanalyse. Gezien het risico en mogelijke gevolgen voor de jaarrekening gaan wij graag vroegtijdig met u in overleg over de verdere planning en uitvoering van de interne controle.</p>
Stand van zaken	<p>Wij zijn het eens met het advies. De risicoanalyse op de nieuwe processen heeft prioriteit. Dit heeft al een plek gekregen in de planning van interne controle. Daarover hebben we overleg met de accountant</p>

Voortgang en planning rechtmatigheidscontrole	
Aanbeveling	<p>Voor een groot aantal van de kritische bedrijfsprocessen is een gedetailleerd IC-werkprogramma opgesteld. De uitvoering hiervan is gedurende de interim-controle voor een aantal processen nog niet gestart of is nog onderhanden.</p> <p>Wij adviseren u toe te zien op tijdige uitvoering en spreiding van de interne controle, zodat tijdig herstelacties mogelijk zijn.</p>
Stand van zaken	<p>Wij zullen de rapportages over de nu nog ontbrekende delen (met name het proces Inkopen en de BUIG controle 3e kwartaal) tussentijds voorleggen aan de accountant.</p>

Financiële rechtmatigheidsfouten en –onzekerheden BUIG	
Aanbeveling	<p>Bij de interne controle over de eerste vijf maanden van 2011 is vastgesteld dat in twee gevallen uitkeringen wellicht ten onrechte niet tijdig zijn gestopt ofwel zijn verminderd als gevolg van wijzigingen in de situatie van de cliënt.</p> <p>Het risico bestaat dat naar aanleiding van deze bevindingen de goedkeuringstolerantie voor onzekerheden van 3% en voor fouten van 1% wordt overschreden.</p> <p>Wij adviseren u na te gaan in hoeverre de geconstateerde fouten een aanleiding vormen om strikter toe te zien op het uitvoeren van nader onderzoek en het invoeren van eventuele themacontroles</p>
Stand van zaken	<p>Bij de risicoanalyse zullen wij beoordelen welke beheersmaatregelen nodig zijn om het proces zodanig te laten verlopen dat de rechtmatigheid niet in het geding komt. Hiertoe behoren mogelijk ook themacontroles.</p>

Gevolgen afschaffen maandelijks verklaring	
Aanbeveling	<p>Met ingang van het jaar 2011 is de verplichting tot het inleveren van maandelijks verklaringen door cliënten afgeschaft. In de nieuwe situatie is het aan de cliënt zelf om wijzigingen die van invloed zijn op de uitkeringssituatie door te geven. Wij adviseren u na te gaan in</p>

	hoeverre het afschaffen van de maandverklaringen heeft geleid tot het genoemde risico. Eveneens willen wij u in overweging geven om vervangende maatregelen te treffen ter voorkoming van het genoemde risico. Hierbij kunt u bijvoorbeeld denken aan het uitvoeren van zogenoemde themacontroles
Stand van zaken	Aan de afschaffing van de maandelijkse verklaring heeft een kosten/baten afweging plaatsgevonden. Naast de maandelijkse verklaringen hadden en hebben wij ondermeer de mogelijkheid om de meldingen van het Inlichtingenbureau te checken. Daarnaast is er een nieuw formulier ontworpen die de klant moet gebruiken om wijzigingen in zijn personele situatie door te geven. Ook zijn maatregelen opgenomen in het handhavingsbeleidsplan en maken wij van elke nieuwe klant een frauderisico profiel.

Niet financiële fouten	
Aanbeveling	Bij de interne rechtmatigheidscontrole worden jaarlijks terugkerende bevindingen gerapporteerd over de kwaliteit van de uitvoering van het uitkeringsproces. Wij adviseren u om na te gaan hoe in de kwaliteit van het proces kan worden verbeterd, zodat dergelijke tekortkomingen in de toekomst kunnen worden beperkt en uiteindelijk kunnen worden voorkomen.
Stand van zaken	Wij zijn het eens met het advies en brengen deze punten nadrukkelijk onder de aandacht van de leiding van de afdelingen Klantmanagement en Inkomensdienstverlening.

Interne controle op inkoop van trajecten	
Aanbeveling	Door IC is vastgesteld dat een adequate budgetbewaking op projectniveau voor inkooptrajecten momenteel ontbreekt. Hierdoor is geen sturingsinformatie aanwezig waaruit de werkelijk bestede kosten ten opzichte van de begrote kosten blijken. Daarnaast bestaat er in de huidige situatie geen inzicht in de verplichtingen, omdat de inkopen voor re-integratietrajecten en scholing voor klanten niet in DaFinci worden vastgelegd. Wij adviseren u om als onderdeel van uw managementrapportage inzichtelijker te maken per inkooptraject wat de werkelijke kosten ten opzichte van de bestede kosten zijn. Hierdoor bent u in staat tijdig maatregelen te nemen per project indien wijzigingen zich voordoen.
Stand van zaken	De budgetbewaking wordt volgens de planning per 1 januari 2012 gedaan in GWS. In het laatste kwartaal van 2011 worden hiertoe de voorbereidingen getroffen. Binnen GWS kunnen zowel op klantniveau als op projectniveau de bestedingen worden gevolgd. Ook kan de uitputting van de budgetten op het niveau van de overeenkomst met een re-integratiebureau worden bewaakt.